

LIBRIS

Doina BURTEA • Alina PERȚEA

ATLAS *de* ISTORIE

PENTRU CLASA A IV-A

CUPRINS

I.	Formarea continentelor	4
II.	Apariția și răspândirea omului	6
III.	Europa în mileniul I î.Hr.	10
IV.	Statul lui Burebista (82–44 î.Hr.)	15
V.	Statul lui Decebal (87–106 d.Hr.)	17
VI.	Imperiul Roman în timpul lui Traian.....	20
VII.	Dacia în timpul stăpânirii romane. Răspândirea creștinismului la nordul Dunării	21
VIII.	Migrațiile popoarelor (secolele III–XIII)	24
IX.	Imperiul Roman (secolele IV–VI)	26
X.	Europa secolelor XI–XIII	28
XI.	Spațiul românesc (secolele IX–XIV)	30
XII.	Europa (secolele XIV–XVI)	34
XIII.	Țările Române (secolele XV–XVI).....	37
XIV.	Țările Române în timpul lui Mihai Viteazul (secolele XVI–XVII).....	40
XV.	Marile descoperiri geografice în lume (secolele XV–XVI).....	43
XV.	Mari călători și exploratori (secolele XIII–XX)	46
XVII.	Europa (secolele XVII–XVIII)	48
XVIII.	Europa – prima jumătate a secolului al XIX-lea	50
XIX.	Europa – Revoluția de la 1848	53
XX.	Țările Române – Revoluția de la 1848–1849	54
XXI.	Europa în a doua jumătate a secolului al XIX-lea	58
XXII.	Europa. România modernă – Alexandru Ioan Cuza (1859–1866)	60
XXIII.	Europa în anii 1875–1878	62
XXIV.	România în timpul Războiului de Independență (1877–1878)....	64
XXV.	Războaiele Balcanice	66
XXVI.	Europa în timpul Primului Război Mondial (1914–1918)	67
XXVII.	România în timpul Primului Război Mondial	70
XXVIII.	Formarea Statului Național Unitar Român (1918).....	72
XXIX.	Europa după Conferința de Pace de la Paris. Europa interbelică... 74	74
XXX.	Europa în timpul celui de-al Doilea Război Mondial	76
XXXI.	România în 1940	78
XXXII.	România în timpul celui de-al Doilea Război Mondial	79
XXXIII.	Europa la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial	82
XXXIV.	Europa în timpul Războiului Rece	84
XXXV.	România comunistă – Republica Populară Română	86
XXXVI.	România comunistă – Republica Socialistă România	87
XXXVII.	Europa după 1989	90
XXXVIII.	Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO)	92
XXXIX.	Uniunea Europeană.....	94

III. EUROPA ÎN MILENIUL I î.HR.

Grecii

Grecii au creat una dintre cele mai vechi și mai valoroase civilizații europene. Ei trăiau răspândiți în sudul Peninsulei Balcanice, în insulele din Marea Mediterană și în vestul Asiei Mici.

Cele mai importante cetăți grecești din Antichitate au fost Sparta și Atena.

Sparta a fost întemeiată în secolul al IX-lea î.Hr., în partea sudică a Greciei (Pelopones), în regiunea Laconia. Prin educația extrem de severă acordată copiilor și prin impunerea unor reguli stricte, spartanii devineau buni soldați, curajoși, puternici și foarte rezistenți. Astfel, Sparta a reușit să fie cea mai puternică cetate din Pelopones și a câștigat Războiul Peloponesiac împotriva eternei sale rivale, Atena, în secolul al V-lea î.Hr.

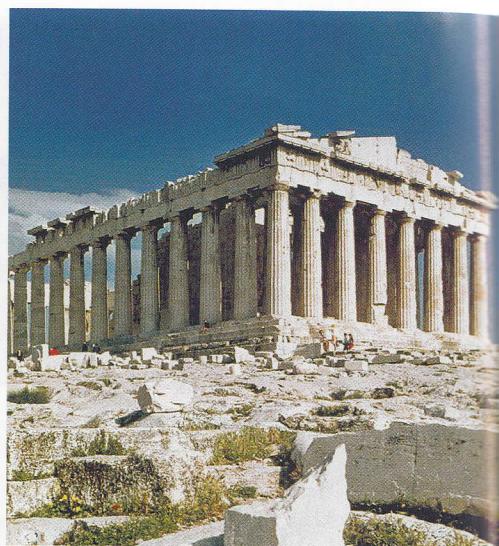

Fig. 1 – Acropola Atenei

Fig. 2 – Grecia în secolul al V-lea î.Hr.

Atena a fost întemeiată în secolul al IX-lea î.Hr., în Peninsula Attica. Numele său provine de la zeița Atena, patroana cetății. Între secolele al VII-lea – al V-lea î.Hr., câțiva conducători ai cetății au reușit reforme care au avut ca efect participarea tot mai numeroasă a cetățenilor la treburile publice ale Atenei.

Cel mai important om politic atenian a fost **Pericle**, care a trăit în secolul al V-lea î.Hr. și a fost ales strateg (conducător militar) timp de trei decenii. În timpul său, Atena a atins maxima sa înflorire culturală, politică și militară.

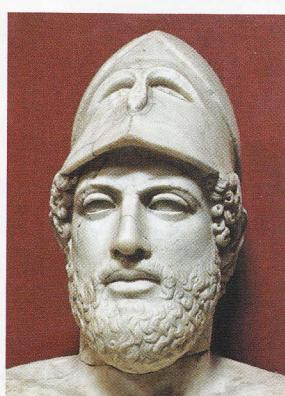

Fig. 3 – Pericle (495–429 î.Hr.)

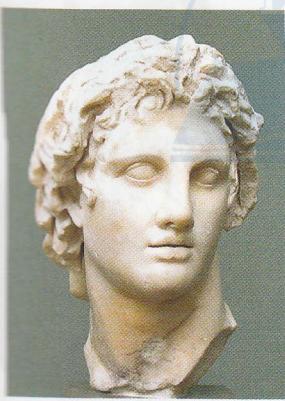

Fig. 4 –
Alexandru
Macedon
(336–323 î.Hr.)

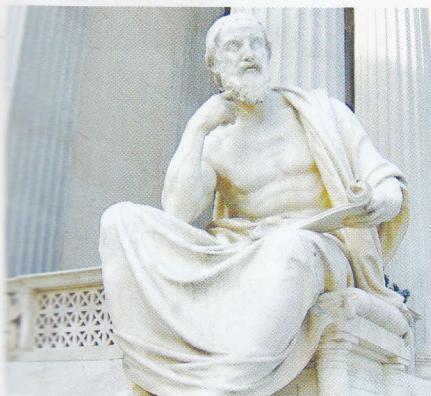

Fig. 5 – Herodot, un important istoric grec

Alexandru Macedon este considerat una dintre cele mai strălucite personalități ale Antichității. Ajuns rege al Macedoniei la 20 de ani, a reușit, prin lupte purtate în Peninsula Balcanică, nordul Africii, dar mai ales în Asia, să pună bazele unui imperiu întins pe trei continente. I-a învins pe perși, a întemeiat numeroase orașe care i-au purtat numele (Alexandria) și a dus civilizația greacă în inima Asiei. Cultura greacă a primit astfel numeroase influențe orientale și a evoluat în cultura elenistică. De aceea, perioada cuprinsă între secolul al IV-lea î.Hr. (perioada lui Alexandru Macedon) și secolul I î.Hr. (cucerirea romană) s-a mai numit și *epoca elenistică*.

Herodot (484–425 î.Hr.) este considerat părintele istoriei, datorită felului în care a relatat evenimentele în scrierile sale. Dintre acestea, a acordat o mare atenție Războaielor Medice (războaie desfășurate între Grecia și Imperiul Persan), dar a descris și locuri vizitate. Lucrarea sa a numit-o *Istoria* și datorită lui ne-au parvenit cele mai vechi informații despre strămoșii noștri geti.

Tucidide (460–398 î.Hr.) a fost un om politic și istoric atenian, autor al unei vaste monografii despre Războiul Peloponesiac, desfășurat între Atena (ajutată de Liga de la Delos) și Sparta (împreună cu aliatele ei) în cea de-a doua jumătate a secolului al V-lea î.Hr. El a fost implicat direct în evenimentele pe care le-a relatat, în calitate de strateg al Atenei.

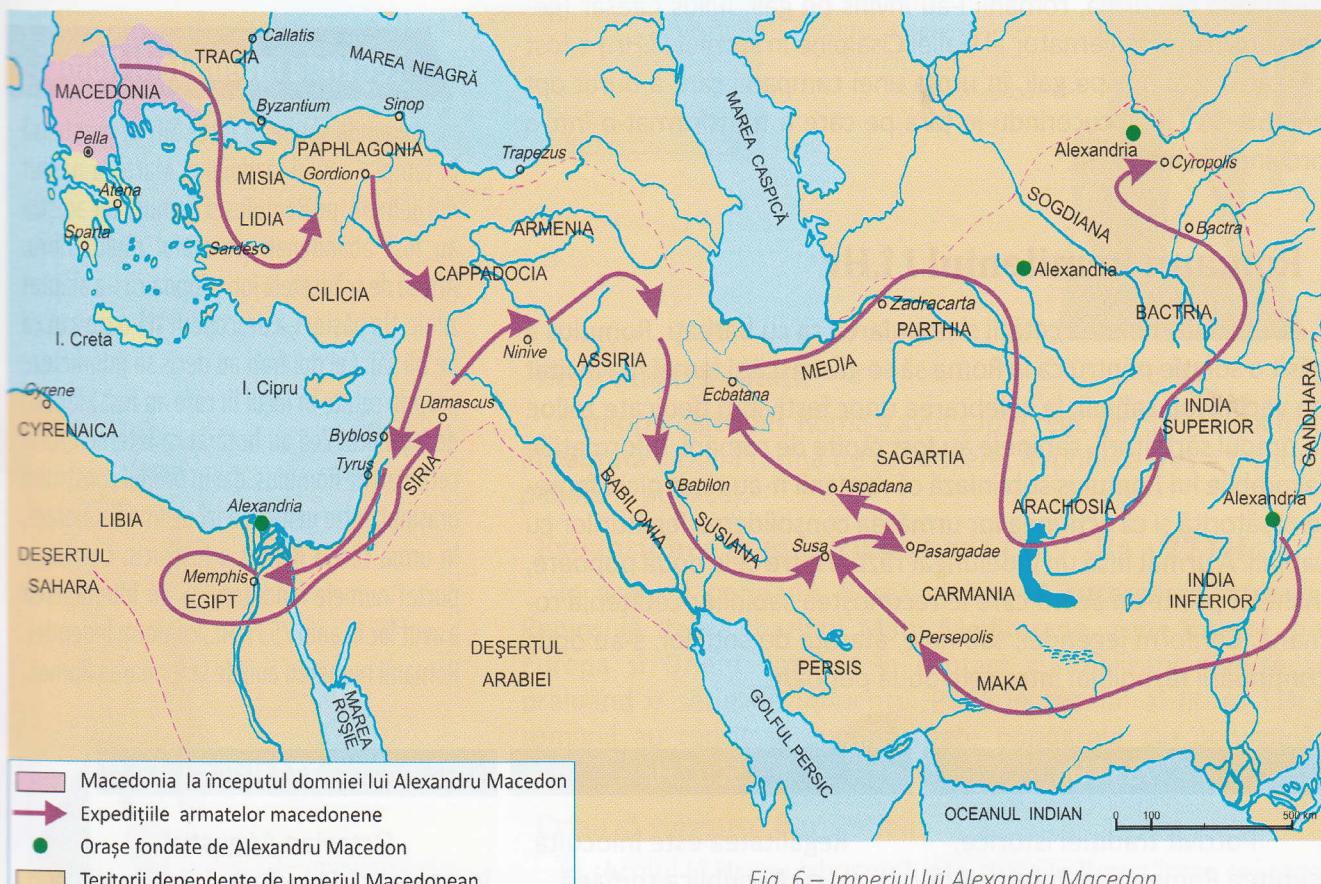

Fig. 6 – Imperiul lui Alexandru Macedon